

A-20
Espainiako hauteskunde
orokorrak

Abertzaleek abantaila Ajuria Eneko bidean

Alderdi abertzaleek emaitza historikoak lortu dituzte: hamairu diputatu izango dituzte Espainiako Kongresuan. Amaiurren sarrera indartsuak eta EAJren eta Geroa Bai-ren emaitza onek agerian utzi dute abertzaletasunak Euskal Herrian izan dezakeen potentziala. Txanponaren beste aldean, alderdi sozialistaren deskalabrua dago.

URKO APAOLAZA

JUANAN RUIZ / ARGAZKI PRESS

Aurreikuspenen kontrara, alderdi sozialista EAEn ere hondoratu egin da eta Patxi López izan da galtzaile nagusia.

IRABAZLE UGARI ETA GALTZAILE BAKARRA, argazki horixe utzi digute Espainiako hauteskunde orokorrek. Galtzailea, alderdi sozialista. Espainian hondoratu egin da eta inoizko emaitza txarrenak izan ditu (110 eserleku); baina porrota mikatzagoa gertatu zaio Patxi López, aurreikuspenen kontrara, ezin izango

baitu bere burua “salbatu den bakarra” moduan aurkeztu Madrilen.

Irabazleen artean, Amaiur nabarmentzen da. Ordezkaritzari dagokionez, Hego Euskal Herriko lehen indar bilakatu da koalizio subiranista (zazpi eserleku) eta taula politikoa aldara-zi du berriz ere, maiatzaren 22an Bilduk egin

zuen moduan. Portzentajeak eta boto kopuruak ikusita, ordea, berdinketa tekniko dago, lau indar nagusiek (UPN-PP, Amaiur, PSE-PSN eta EAJ) 300.000 bototik gora atera baituzte eta oso alde txikia dute elkarren artean.

Lau hankako mahai ospetsua sendotuta atera da beraz. Iraganean, ezker abertzaleari ez-ikusiarrena egin izan diote alderdi espainiarrek maiz, ETAren jarduna aipatuz eta ilegalizazioez baliatuz. Orain, behin ETAk armak utzita eta ilegalizazioaren oztopoa arrakastarekin gaingiduta, zaila izango du inork herri honetan politika egitea arestian aipatutako lauki hori kontuan eduki gabe.

Abertzaleen garaipen historikoa

Euskal Herriak Espainiarekiko kolore ezberdina erakutsi du beste behin ere. Gainera, oraingoan gauza ezohikoa gertatu da. Alderdi espainiarrek beti irabazi izan dituzte Madrilera begira dauden hauteskundeok, baina lehen aldiz abertzaleak gailendu zaizkie: jokoan zeuden 23 diputatuetatik 13 lortu dituzte abertzaleek. 2008an konstituzionalistek 890.000 boto lortu zituzten eta abertzaleek 620.000 (ezker abertzalearen abstentzio aktiboaren estrapolazioa eginda). 2011n espainiarrek 662.000 boto baino ez dituzte atera eta abertzaleek 700.000.

Abertzaleen garaipena PSOEren beherakadaren bizkar gertatu da nolabait, sozialistek 200.000 boto baino gehiago galdu baitituzte orotara Hego Euskal Herrian. Zentzu horretan, abertzaleen garaipena historikoa da, baina neurritz hartu beharrekoa; abertzaleek aurrerakada handia izan dute –ia 80.000 boz gehiago lortu dituzte–, baina Estatu mailako hauteskundeetan alderdi espainiarrak bozkatzeko aktibatzen den hautesleriaren zati bat oraingoan etxean gertatzeak ere izan du zerikusirik horretan. Abstentzioaren datuei begiratu besterik ez dago, 2004arekin alderatuz bost puntu handiagoa izan baita –2008ko datuak ezker abertzalearen abstentzioak desitxuraturik daude–.

Amaiur eta EAJ, lehia gogorrean

Bilduren emaitzen ondoren, EAJk orain arte izan duen nagusitasuna arriskuan ikusi du eta buru-belarri aritu da kanpainan Amaiurren kontrako mezuekin. Biek bete dituzte euren helburuak. Emaitzak ikusita, esan liteke bata zein bestea laterketako *polean* pare-parean aterako direla eta karrera zirragarria ikusiko dela Ajuria-Enearako bidean.

EAJk helburutzat zuen talde parlamentaria lortzea (bost eserleku) eta EAEn lehen indarra izatea. Hauteskunde gauean Iñigo Urkulluk behin eta berriz nabarmendu zuen jeltza-

leak “Euskadiko lehen indarra” direla. Albo batera utzita lurraldetasunaren arabera egiten diren zenbaketak, garbi dago EAJk lortu duela Amaiurren hordagoari eustea, 2008an eta 2011n baino 17.000 boto gehiago eskuratu ditu. Areago, EAEn dezenteko aldea ateratzen dio koalizio subiranistari (40.000 boto) eta 2013ko bozketa autonomikoetarako lan handia egin beharko duela bistarazi dio bere arerio nagusiarri.

Amaiur sektore subiranisten metaketaren indarrak baliatu da beste behin ere. Zazpi eserleku lortu ditu, lurralde guztietan du ordezkaritza, eta Araban EAJren gainetik jarri da boto kopuruz. Maiatzeko foru eta udal hauteskundeetan Bilduk jasotakoak baino 20.000 boto gehiago izan ditu Amaiurrek, baina Aralarren emaitzen baturarekin ateratzen den kopurura ez da iritsi. Zenbaitek azkeneko datu hau interpretatu dute, esanez metaketa subiranistak “gailurra” jo duela. Iñaki Antiguedaden esanetan “sekuentzia” da garrantzitsua eta beraiantzat “hain egoikiak” ez diren hauteskundeetatik indartuta ateratzeko helburua bete dute.

Amaiurrek badu bolbora gehiago errekarman, tartean Sorturen legalizazioa eta Arnaldo Otegi aske uztea. EAEko hauteskundeetan berebiziko garrantzia izango duten faktoreak izango dira horiek.

Bestalde, esanguratsua da Nafarroan gertatutakoa. Abertzaletasunak bi diputatu lortu ditu, bana Amaiurrek eta Geroa Baik. Uxue Barkosen koalizioak ezusteko itzela eman du, 42.000 boto lortuta Amaiurren pare jarri da kasik (49.000). Agerian geratu da ezker subiranisten esparrutik harago badagoela beste esparru abertzale handi bat. Hemendik aurrera, bi indar horien arteko elkarlana funtsezkoa izango da UPNren hegemoniari aurre egiteko.

Izan ere, abertzaleek oro har, aukera paregabea dute elkarlanerako eta Madrilen euren ahotsa ozenago entzunarazteko: hiru sigla eta bi talde parlamentari. Lehia handia dago euren artean eta kasu askotan desadostasun ideologikoak ere bai, baina inozokeria litzateke lehia eta desadostasunen ondorioz aukera hori ez baliatzea. Sikiera puntu komun batzuetan indarrak batuta egin beharko lukete aurrera, batez ere bake prozesuari dagokionean. Euskal gizarteak ez luke besterik ulertuko.

Patxi Lópezen deskalabrua

Alderdi sozialistak %18 egin du behera EAEn botoetan, 430.000 boto izatetik 254.000 izatera igaro da gauetik goizera. Inkesta eta aurreikuspen guztiek emaitza hobeak iragartzen zituzten Patxi Lópezen alderdiarentzat, baina beherakada Espainiakoaren parekoa izan da eta zentzu horretan ez du ematen herritarrek

**Bake prozesuari
dagokionean indarrak
batuta egin beharko
lukete aurrera
abertzaleek. Euskal
gizarteak ez luke
besterik ulertuko**

Araba

ALDERDIA	BOTO KOPURUA		DIPUTATUAU	
	2011	2008	2011	2008
PP	45.891	45.276	1	1
PSE-EE (PSOE)	39.579	69.479	1	2
Amaieur	32.267	-	1	-
EAJ	31.849	31.983	1	1
Ezker Anitza (IU)	6.897	7.120*	0	0
EA	-	5.311	-	0
Aralar	-	2.917	-	0
Abstentzioa	%30,36	%30,37		

SENATARIAK: PPK 3, PSE-EEK (PSOE) 1.

* Ezker Batua-Berdeak taldeak lortutako emaitzak.

Bizkaia

ALDERDIA	BOTO KOPURUA		DIPUTATUAU	
	2011	2008	2011	2008
EAJ	208.223	196.242	3	3
PSE-EE (PSOE)	136.426	233.371	2	4
Amaieur	122.606	-	2	-
PP	113.021	116.110	1	1
Ezker Anitza	24.117	27.471*	0	0
EA	-	19.605	-	0
Aralar	-	9.740	-	0
Abstentzioa	%30,00	%33,41		

SENATARIAK: EAJK 3, PSE-EEK (PSOE) 1

* Ezker Batua-Berdeak taldeak lortutako emaitzak.

Gipuzkoa

ALDERDIA	BOTO KOPURUA		DIPUTATUAU	
	2011	2008	2011	2008
Amaieur	129.655	-	3	-
EAJ	83.445	77.903	1	2
PSE-EE (PSOE)	78.100	127.840	1	3
PP	51.088	47.858	1	1
Ezker Anitza	12.508	15.812*	0	-
EA	-	25.455	-	0
Aralar	-	17.332	-	0
Abstentzioa	%32,31	%42,62		

SENATARIAK: Amaiurrek 3, EAJK 1

* Ezker Batua-Berdeak taldeak lortutako emaitzak.

Nafarroa

ALDERDIA	BOTO KOPURUA		DIPUTATUAU	
	2011	2008	2011	2008
UPN-PP	126.101	133.059	2	2
PSN (PSOE)	72.656	117.920	1	2
Amaieur	49.100	-	1	-
Geroa Bai	42.411	-	1	-
Ezkerra (IU)	18.224	11.098*	0	0
NaBai	-	62.398	-	1
Abstentzioa	%28,65	%27,94		

SENATARIAK: UPN-PPk 3, PSNk (PSOE) 1

* Nafarroako Ezker Batuak lortutako emaitzak.

Hego Euskal Herria

BOTO KOPURUA			DIPUTATUAU		
	2011	2008		2011	2008
PP / UPN-PP	336.101	342.303		7	
Amaieur	333.628	-		5	5
PSOE	326.761	548.610		5	11
EAJ	323.517	306.128		5	6
Ezkerra / Ezker Anitza (IU)	61.746	61.501*		1	1
Geroa Bai	42.411	-			
NaBai	-	62.398			
EA	-	50.371			
Aralar	-	29.989			
Abstentzioa	%30,34	%34,28			

SENATARIAK: PP/UPN-PPk 6, EAJK 4, Amaiurrek 3, PSOEk 3.

* 2008an NEB aurkeztu zen Nafarroan, eta EB-Berdeak EAEn.

Lópezen kudeaketa saritu dutenik ETAREN amaierari lotuta, berak kanpainan lorpen hori aldarrikatu duen arren behin eta berriz.

Orain Patxi Lópezen eta buru den Eusko Jaurlaritzaren etorkizuna kolokan dago. Legitimitasun gero eta urriagoa du Lakuako exekutiboak eta hauteskundeak aurreratzeko eskatzen dituzten hotsak ozengoz entzungo dira hemendik aurrera. Lópezek Espainia mailan bere alderdian jokatu duen papera ikusteko dago, horren arabera ere *tempoak* ezberdinak izango ei dira EAEko hauteskun-

deei dagokionez. Bestalde, PPK kate motzean lotuko du Lopez, are gehiago Madril en gehiengo absolutua lortu eta gero.

PPren gehiengo absolutuak alboko ondorio ugari ditu, txarrerako eta onerako. Euskal Herriko bake prozesuari dagokionez, Mariano Rajoyk hain garaipen handia lortu izanak, ahots asko isilaraziko ditu bere alderdiko sektore integristen artean eta eskuak libre izango ditu prozesuan aurrera egiteko, horretarako borondaterik izanez gero, noski. ■

